

Ad: Neschválená časť pripomienok k návrhu novely Správneho súdneho poriadku

Na zasadnutí Súdnej rady Slovenskej republiky dňa 13. augusta 2025 sa okrem iného prejednával iniciačný materiál Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktorého autormi sú JUDr. Marián Fečík a JUDr. Jana Baricová. Uvedený návrh predstavuje ich osobnú iniciatívu, t.j. nejedná sa o poverenie na spracovanie návrhu novely alebo o výsledok diskusie.

Navrhovatelia navrhujú o.i. nový režim pre súdne konanie proti rozhodnutiam zdravotných poisťovní, v rámci ktorého by sudca Správneho súdu v Banskej Bystrici a v Košiciach mal bez vykonania dokazovania vyhodnotiť, či môže byť u žalobcu priamo ohrozené zdravie. Toto by mal zistiť prakticky obratom, aby mohol spustiť zrýchlený režim konania, na ktorého konci môže, ale nemusí vydať rozhodnutie, že zrušuje stanovisko zdravotnej poisťovne a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Z rozpravy vyplynulo, že právna úprava tzv. liekovej politiky štátu nie je ideálna a bola napadnutá Správnym súdom v Bratislave na Ústavnom súde SR. Taktiež z nej vyplynulo, že samotné Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky zverejnilo predbežnú informáciu, že liekovú politiku štátu (pravidlá úhrady liekov) ide legislatívou meniť, a to v auguste 2025, t.j. v dohľadnej dobe.

Faktom teda ostáva, že aktuálna právna úprava konania pred zdravotnými poisťovňami je potenciálne protiústavná a neposkytuje pacientom dostatočné záruky ochrany ich postavenia, právnej istoty a predvídateľnosti. Preto je potrebné posilniť postavenie pacienta už v štádiu konania pred poisťovňami, napríklad, aby druhý stupeň rozhodovania o nárokoch pacientov prešiel na ministerstvo zdravotníctva, t.j. osobu odlišnú od poisťovne.

Tiež z rozpravy vyplynulo, že návrh novely Správneho súdneho poriadku nebol výsledkom žiadnej diskusie s ostatnými sudcami, ktorých sa týka. Príprava tohto návrhu teda pripomína časy ministerky Márie Kolíkovej, ktorá za diskusiu považovala vyhodnenie materiálu do pripomienkového konania. Návrh teda možno hodnotiť ako kabinetný.

Je potrebné dodať, že obdobný návrh bol predložený (opäť bez diskusie) na zasadnutie súdnej rady v októbri 2024, avšak po reakcii samosudcov Správneho súdu v Bratislave ho JUDr. Marián Fečík stiahol z programu.

Z návrhu materiálu vyplýva, že fyzické osoby v konaniach proti zdravotným poisťovňám budú cestovať za svojim rozhodnutím na súd napríklad z Tvrdošína do Košíc 4 hodiny a 52 minút – „len“ so zopár prestupmi (dvakrát autobus, dvakrát vlak), zo Skalice do Banskej Bystrice 5 hodín a 14 minút (dvakrát osobný vlak, dvakrát autobus), z Komárna do Banskej Bystrice 4 hodiny a 20 minút (trikrát vlak - osobák a jeden rýchlik Fatran).

Podľa návrhu bude sudca správneho súdnictva prvého stupňa „ordinovať“ a hodnotiť, či v prípade pacienta ide o možnosť priameho ohrozenia zdravia, a k tomuto úsudku má dospieť pocitovo, dojmovo alebo podľa iných subjektívnych faktorov na strane sudcu.

Navrhovatelia materiálu sa rozhodli neriešiť príčinu, ale následok, a aj to prostriedkami, ktoré riešenie situácie pre pacienta neprinesú.

Ako bonus k vyššie uvedenému je to, že v tomto štádiu ani nie je jasné, či súdne konania proti zdravotným poisťovniam spadajú do správneho alebo civilného súdnictva, keďže túto otázku má vyriešiť Veľký senát Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky.

Kto však má vo veci jasno, a to aj bez rozhodnutia Veľkého senátu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky, Ústavného súdu Slovenskej republiky a zákonodarcu, sú moji kolegovia zo súdnej rady – Fečík, Bebej, Čížová, Kucek a Puchalla.

Nerozumiem tomu, ako môžu byť faktory ako - cestovanie pacientov cez pol republiky, vágna právna úprava zákona o úhradách liekov a nevyjasnené hranice civilného a správneho súdnictva, pre rozhodnutie člena súdnej rady tak irelevantné, že ich nechá bez povšimnutia. Je potrebné tiež povedať, že v rozprave k hlasovaniu o právnej úprave som nepočula od kolegov Bebeja, Čížovej, Kuceka a Puchallu žiaden konkrétny vecný argument.

Ignorovanie hlasov sudcov, ktorých sa zmena týka, je neželaný jav, ktorého dôsledok si odnesú na konci dňa účastníci konania.

V Bratislave, dňa 14.augusta 2025

JUDr. Dana Jelinková Dudzíková, LL.M.

Členka Súdnej rady Slovenskej republiky